

## بررسی آگاهی افراد بالای ۱۵ سال در زمینه راههای انتقال و پیشگیری از بیماری ایدز و

### هیپاتیت (ب) در شهر سنندج

دکتر نیر معمار\*

\* دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان

#### چکیده

پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی تحلیلی می باشد که بمنظور بررسی میزان آگاهی زنان و مردان ۱۵ سال به بالا در زمینه پیشگیری از بیماریهای ایدز و هیپاتیت (ب) در شهر سنندج در سال ۱۳۷۷ انجام شده است. اهداف ویژه پژوهش شامل تعیین مشخصات دموگرافیک زنان و مردان بالای ۱۵ سال و تعیین میزان آگاهی آنها در زمینه پیشگیری از انتقال بیماری ایدز و هیپاتیت (ب) برحسب جنس - سن - شغل و میزان تحصیلات بود.

جامعه پژوهش ۸۵۲ نفر از زنان و مردان بالای ۱۵ سال را تشکیل میدادند که بطور تصادفی خوشه ای از مناطق مختلف شهر سنندج انتخاب شده بودند. ابزار گردآوری داده ها در این بررسی، پرسشنامه ای با ۲۳ سوال بود که از طریق مصاحبه تکمیل می گردید.

یافته ها نشان داده که اکثریت واحدهای مورد پژوهش را زنان، متأهلین دارای تحصیلات دیپلم، خانه دار و در رده های سنی ۲۴-۱۵ سال تشکیل داده اند. بیشترین درصد شایعترین راه انتقال ایدز را آمیزش جنسی، اکثریت آنان بهترین راه پیشگیری از ایدز را آموزش همه اقشار جامعه دانسته اند و اکثریت آنان نیز در مورد بهترین راه پیشگیری از هیپاتیت (ب) اطلاعی نداشتند. نتایج نشان داد که بین میزان آگاهی از راههای انتقال ایدز و پیشگیری از آن با متغیرهای تحصیلات، شغل، سن (به تفکیک) با  $P < 0.0001$  ارتباط معنی داری وجود دارد و نیز بین میزان آگاهی از راههای انتقال هیپاتیت (ب) و پیشگیری از آن با متغیرهای تحصیلات، شغل، سن (به تفکیک) با  $P < 0.0001$  ارتباط معنی داری وجود دارد. با توجه به نتایج بنظر میرسد سطح آگاهی جامعه مورد پژوهش در مورد راههای پیشگیری و انتقال ایدز و هیپاتیت (ب) پایین است و لذا لازم است کارکنان بهداشتی به مسئله آموزش توجه بیشتری را مبذول دارند.

**کلید واژه ها:** سندرم کاهش ایمنی اکتسابی (ایدز) / هیپاتیت B

#### مقدمه

همجنس بازان، معتادان یا مختص به کشورهای غربی نبوده و از نظر سن، جنسیت، ملیت، نژاد و موقعیت جغرافیایی و وضعیت اقتصادی - اجتماعی هیچ حد و مرزی را نمی شناسد. نکته بسیار مهم دیگر در مورد این بیماریها شیوع نسبتاً بالای بیماری در نسل جوان بیش از ۵٪ موارد آلودگی است که در کشور بعنوان آینده سازان و امیدهای آن جامعه محسوب میشوند. (۲)

با وجود موفقیت هایی که امروزه علم پزشکی در امر معالجه بیماریها کسب نموده پیشگیری بعنوان بهترین راه مبارزه بر علیه بیماریها شناخته شده است. جامعه پزشکی بزرگترین پیروزی خود را در نیم قرن اخیر در ریشه کنی آبله و فاجعه آمیزترین شکست خود را بروز بیماری ایدز و هیپاتیت (ب) می داند. خصوصاً که امروز مشخص شده است برخلاف تصور همگان، این بیماری مختص به

(۳/۳۴٪) در گروه سنی ۲۴-۱۵ سال و کمترین آنها (۶/۱۷٪) در گروه سنی بالای ۴۱ سال قرار دارند، از واحدهای مورد پژوهش ۵۱/۱٪ را زنان و ۴۸/۹٪ آنان را مردان تشکیل می‌دادند.

۷۳/۵٪ از جمعیت مورد پژوهش متأهل و ۲۶/۵٪ مجرد بودند و اکثر افراد مورد مطالعه دارای تحصیلات دیپلم بوده (۲۲/۱٪) و پس از آن افراد دارای تحصیلات راهنمایی و افراد بیسواد قرار دارند. به علاوه اکثریت واحدها (۶۲/۸٪) آگاهی‌هایی در مورد بیماری ایدز کسب کرده‌اند، اما ۳۷/۲٪ آنها آگاهی در مورد ایدز نداشتند. اکثریت واحدهای مورد پژوهش (۴۳/۵٪) منبع کسب اطلاعاتشان رادیو و تلویزیون بوده، تنها ۱۴/۳٪ آنها اطلاعاتشان را از کارکنان بهداشتی و پزشکان کسب نموده‌اند.

در مورد نحوه پاسخ واحدهای مورد پژوهش به سوالات آگاهی در مورد ایدز، اکثریت واحدها (۴۷/۴٪) اظهار داشته‌اند که همیشه از ظاهر فرد آلوده به ایدز می‌توان به آلودگی وی پی برد و ۶۱/۴٪ از واحدها نمی‌دانستند فاصله بین آلودگی به ویروس ایدز و بروز علائم چقدر است و نیز نمی‌دانستند عامل ایدز در دوره بدون علامت بیماری قابل سرایت است (۵۰/۷٪). منابعی را که واحدهای مورد پژوهش به عنوان راه انتقال ایدز می‌دانستند در جدول شماره ۱ آمده است.

جدول شماره ۱: توزیع فراوانی مطلق و نسبی واحدهای مورد پژوهش برحسب آگاهی راههای انتقال بیماری ایدز

| درصد | تعداد | راههای انتقال            |
|------|-------|--------------------------|
| ۳/۹  | ۳۳    | لمس بدن بیمار            |
| ۳/۴  | ۲۹    | روبوسی                   |
| ۱۳/۸ | ۱۱۸   | بزاز بیمار               |
| ۲/۱  | ۱۸    | البسه بیمار              |
| ۵/۲  | ۴۵    | ظروف غذاخوری             |
| ۵۸   | ۴۹۴   | رابطه جنسی               |
| ۸/۷  | ۷۴    | نیش حشرات                |
| ۴۹/۸ | ۴۲۴   | سرنگ و سوزن مشترک        |
| ۴۶   | ۳۹۲   | تیغ سلمانی مشترک         |
| ۵/۵  | ۴۷    | استخر شنا                |
| ۳/۱  | ۲۶    | توالت و حمام مشترک       |
| ۴۴   | ۳۷۵   | انتقال خون               |
| ۲۳/۹ | ۲۰۴   | مادر به فرزند حین زایمان |
| ۲/۲  | ۱۹    | عطسه و سرفه              |
| ۲    | ۱۷    | غذا و آب                 |
| ۱/۳  | ۱۱    | وسایل نقلیه عمومی        |
| ۳۳/۷ | ۲۸۷   | نمی‌دانم                 |

در حال حاضر میزان ناقلین ویروس هپاتیت (ب) در جهان بیش از ۲۵۰ میلیون نفر و در ایران در حدود ۴/۵ میلیون نفر میباشد و میزان درصد ناقلین هپاتیت (ب) از ۱٪ در کشورهای غربی و اروپا تا ۲۰٪ در آسیای جنوب شرقی متغیر است. ایدز بعنوان بیماری قرن بیستم یک مشکل جدی برای آسیا بوده و میزان آلودگی به آن در ایران تا پایان آبانماه ۱۳۷۶ برابر با ۱۴۹۷ مورد گزارش شده است (۱).

با وجود واکسیناسیون هپاتیت (ب) و عدم واکسن و سرم درمانی در مورد ایدز مبارزه با این بیماری در جهان گامی فراتر از کنترل نداشته است. بنابراین آگاهی مردم به روشهای انتقال و پیشگیری و اعتقاد و باور آنان در این زمینه و عمل به اعتقاد و باور مذکور تنها راه مقابله با این بیماری‌هاست و با توجه به جدی بودن خطر انتقال عفونت هپاتیت (ب) و ایدز سعی شد تا پژوهش در مورد بررسی میزان آگاهی زنان و مردان بالاتر از ۱۵ سال در زمینه پیشگیری و راههای انتقال بیماریهای ایدز و هپاتیت (ب) در شهر سنندج انجام گیرد.

## مواد و روش‌ها

این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی است و جامعه پژوهش در این مطالعه کلیه زنان و مردان بالای ۱۵ سال میباشند که در نیمسال دوم سال ۱۳۷۷ در شهر سنندج سکونت داشته‌اند، که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی تعداد ۳۶ خوشه در سطح شهر از مراکز بهداشتی، درمانی مشخص شده و از هر خوشه ۲۶ زن و مردی که در سن ۱۵ سال و بالاتر بودند انتخاب و در مجموع ۸۵۲ نفر بعنوان نمونه مورد پژوهش قرار گرفتند.

داده‌های پژوهش با استفاده از پرسشنامه‌ای متشکل از سه قسمت (مشخصات دموگرافیک با ۷ سوال و میزان آگاهی افراد در رابطه با راههای انتقال و پیشگیری از ایدز با ۸ سوال و میزان آگاهی افراد در ارتباط با راههای انتقال و پیشگیری از هپاتیت (ب) با ۸ سوال جمع‌آوری گردید. برای تعیین اعتبار محتوی پرسشنامه طرح یا متخصص عفونی مشاوره بعمل آمد و نیز جهت پایایی پرسشنامه بصورت Test-Re-Test بر روی ۵۰ نفر قبل از اجرای طرح انجام شد و اصلاحات نهایی بر روی پرسشنامه بعمل آمد پس از جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS Win و آزمون کای دو نتیجه تجزیه و تحلیل شد.

## نتایج

نتایج نشان داد که بیشتر واحدهای مورد پژوهش

جدول شماره ۲: توزیع فراوانی مطلق و نسبی واحدهای مورد پژوهش برحسب نحوه پاسخ به بقیه سؤالات آگاهی در مورد ایدز

| عنوان                                                                                     | نحوه پاسخ                                             | تعداد | درصد |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-------|------|
| شایعترین راه انتقال ایدز کدام است؟                                                        | آمیزش جنسی                                            | ۳۶۹   | ۲۳/۳ |
|                                                                                           | دریافت خون و فرآورده‌های آن                           | ۲۲۷   | ۲۶/۶ |
|                                                                                           | وسایل جراحی آلوده                                     | ۱۲۶   | ۱۴/۸ |
|                                                                                           | سوزن و سرسوزن مشترک                                   | ۲۲۸   | ۲۶/۸ |
|                                                                                           | مادر به جنین<br>نمی‌دانم                              | ۸۷    | ۱۰/۲ |
| کدام گروه در معرض خطر آلوده شدن به ایدز قرار دارند؟                                       | افراد با روابط نامشروع                                | ۲۲۱   | ۲۹/۴ |
|                                                                                           | بیماران هموفیلی                                       | ۹۹    | ۱۱/۶ |
|                                                                                           | دریافت کنندگان خون                                    | ۲۵۸   | ۳۰/۳ |
|                                                                                           | اهداء کنندگان خون                                     | ۵۶    | ۶/۶  |
|                                                                                           | کارکنان بهداشتی                                       | ۷۰    | ۸/۲  |
| ایدز چگونه درمان میشود؟                                                                   | معتاد به مواد مخدر تزریقی                             | ۲۸۸   | ۳۳/۸ |
|                                                                                           | کسانی که با افراد مبتلا به ایدز در یکجا زندگی می‌کنند | ۵۰    | ۵/۹  |
|                                                                                           | نمی‌دانم                                              | ۳۰۳   | ۳۵/۳ |
|                                                                                           | جراحی                                                 | ۵     | ۰/۶  |
|                                                                                           | دارودرمانی                                            | ۷۴    | ۸/۷  |
| بهترین راه مبارزه با ایدز در جامعه کدام است؟                                              | اشعه درمانی                                           | ۷۴    | ۸/۷  |
|                                                                                           | ایدز درمان ندارد                                      | ۲۵۳   | ۵۳/۲ |
|                                                                                           | نمی‌دانم                                              | ۳۰۲   | ۳۵/۴ |
|                                                                                           | جمع                                                   | ۸۵۲   | ۱۰۰  |
|                                                                                           | رعایت اصول بهداشتی                                    | ۳۰۸   | ۳۶/۲ |
| اکثریت واحدهای مورد پژوهش (۴۰٪) آموزش همه اقشار و کمترین آنان (۱/۳٪) جامعه ما ضرورت ندارد | آموزش همه اقشار                                       | ۳۴۱   | ۴۰   |
|                                                                                           | آموزش گروههای در معرض خطر                             | ۱۱۲   | ۱۳/۱ |
|                                                                                           | آزمایش خون و فرآورده‌های خونی                         | ۲۱۶   | ۵۲/۴ |
|                                                                                           | مبارزه با ایدز در جامعه                               | ۱۱    | ۱/۳  |
|                                                                                           | ما ضرورت ندارد                                        | ۳۰۴   | ۳۵/۷ |

تنها ۲۳٪ آن را بیماری کبدی می‌دانستند. منابعی را که واحدهای مورد پژوهش به عنوان راه انتقال هپاتیت (ب) می‌دانستند در جدول شماره ۳ نشان داده شده است. براساس اطلاعات بدست آمده، بیشترین منبع کسب آگاهی را رادیو و تلویزیون (۴۳/۵٪) و کمترین منبع را (۱۴/۳٪) کارکنان بهداشتی و پزشکان ذکر نموده‌اند، رسالت کارکنان مراکز بهداشتی برای آموزش بیشتر را مشخص میکند و لازم است مراکز بهداشتی درمانی دادن اطلاعات بیشتر و برنامه‌های آموزشی را جدی تر تلقی نمایند.

جدول شماره ۳: توزیع فراوانی مطلق و نسبی واحدهای مورد پژوهش برحسب راههای آگاهی از انتقال هپاتیت (ب)

| راههای انتقال            | تعداد | درصد |
|--------------------------|-------|------|
| لمس بدن بیمار            | ۴۱    | ۴/۸  |
| روبروسی                  | ۳۴    | ۴    |
| بزاق بیمار               | ۱۱۱   | ۱۳   |
| رابطه جنسی               | ۱۳۶   | ۱۶   |
| نیش حشرات                | ۵۶    | ۶/۶  |
| سرنگ و سوزن مشترک        | ۱۸۱   | ۲۱/۲ |
| تیغ سلمانی مشترک         | ۱۴۱   | ۱۶/۵ |
| استخر شنا                | ۳۰    | ۴/۳  |
| توالیت و حمام مشترک      | ۳۷    | ۴/۶  |
| انتقال خون               | ۲۱۰   | ۲۵   |
| مادر به فرزند حین زایمان | ۳۹    | ۴/۶  |
| غذا و آب                 | ۱۷    | ۲    |

همچنین نتایج نشان داد از کل زنان و مردانی که آگاهی خوبی از راههای پیشگیری از بیماری ایدز داشتند، بیشترین درصد آنان را زنان (۶۶/۷٪) تشکیل می‌دادند.

همچنین نتایج نشان داد، اکثریت واحدهایی که آگاهی در مورد پیشگیری از ایدز نداشتند (۵۰٪) بیسواد بودند و بیشترین درصد (۴۱/۷٪) آنهایی که آگاهی خوبی داشتند، سطح سوادشان دیپلم بود.

آزمون آماری کای دو ( $P=0/0001$ ) ارتباط معنی داری را بین میزان آگاهی از پیشگیری از ایدز و سطح سواد نشان داد. بیشترین درصد (۴۶/۳٪) واحدهایی که آگاهی از پیشگیری از ایدز نداشتند، خانه دار بودند و بیشترین درصد (۶۱/۷٪) از آنهایی که آگاهی‌شان خوب بود، کارمند بودند. بیشترین درصد واحدهایی که آگاهی در مورد پیشگیری از

چنانچه در جدول شماره ۲ مشخص است ۳۵/۳٪ از افراد نیز نمی‌دانستند چه کسانی در معرض خطر آلوده شدن به ایدز قرار دارند. اکثریت واحدهای مورد پژوهش (۵۳/۲٪) معتقد بودند که ایدز درمان ندارد و ۳۵/۴٪ از چگونگی درمان ایدز بی‌اطلاع بودند.

اکثریت واحدهای مورد پژوهش (۴۰٪) آموزش همه اقشار جامعه را بهترین راه مبارزه با ایدز می‌دانستند و کمترین آنان (۱/۳٪) معتقد بودند که مبارزه با ایدز در جامعه ما ضرورت ندارد.

درخصوص هپاتیت (ب) ۶۰/۹٪ از واحدهای مورد پژوهش نمی‌دانستند هپاتیت (ب) چه نوع بیماری است و

وجود می‌آید. کمتر از ۲٪ استفاده از کاندوم را در پیشگیری از ایدز مناسب می‌دانستند (۵).

یافته‌های پژوهش نشانگر آن بود که بین میزان آگاهی از راههای پیشگیری و انتقال با سن و شغل و میزان تحصیلات با  $P < 0.0001$  ارتباط معنی داری وجود دارد در این رابطه بیلینگز و استوکز می‌نویسند، عواملی که میتواند بر رفتار بهداشتی تاثیر بگذارد عبارتند از: سن، جنس، شغل، نژاد، وضعیت اقتصادی، اجتماعی، دانش و آگاهی از بیماری و میزان آموزش بهداشتی است که شخص دریافت می‌کند (۳). از آنجایی که ۴۰٪ از واحدهای مورد پژوهش بهترین راه مبارزه با ایدز را آموزش همه اقشار جامعه می‌دانستند.

همچنین فقط ۲/۹٪ از جامعه مورد پژوهش دارای سطح آگاهی خوب نسبت به راههای انتقال هپاتیت (ب) بودند که بیشترین درصد آنها را مردان (۵۲٪) تشکیل می‌دهند. نتایج نشان می‌دهد، علیرغم وجود شیوع بالای هپاتیت (ب) در جامعه و خطر انتقال آن میزان آگاهی جامعه از ماهیت و خطرات آن بسیار پایین است. در همین رابطه مطالعه‌ای که رازاک در خصوص آگاهی و نگرش دندانپزشکان در مالزی انجام داد، ۹۹/۶٪ واکسن هپاتیت (ب) را مفید می‌دانستند، در حالیکه در عمل فقط ۴۴/۸٪ واکسن دریافت کرده بودند و ۷۱٪ از دریافت کنندگان و ۶۲٪ از کسانی که واکسن نزده بودند، خطر بالای هپاتیت (ب) را می‌دانستند (۴) و این نشان می‌دهد که میزان آگاهی پایین در رابطه با بیماری هپاتیت (ب) وجود دارد و این جامعه را با خطر جدی مواجه می‌نماید که برای افزایش ایمنی هرچه بیشتر لازم است اقدامات عاجل از طریق کارکنان بهداشتی انجام گیرد و به طور مستمر آموزش بهداشت داده شود.

### منابع

۱. امین زاده، مسعود: خلاصه مقالات سی و هشتمین کنگره علمی سالانه انجمن دندانپزشکی ایران، ۱۳۷۷، صص: ۴۳۹.
۲. خمایی، هما: بررسی تاثیر برنامه آموزش بهداشت بر آگاهی و نگرش دانشجویان دفتر مرکز تربیت معلم رشت در زمینه بیماری ایدز. فصلنامه دانشکده پرستاری و مامایی گیلان، ۱۳۷۷، سال هفتم شماره ۲۷ و ۲۶، صص: ۳۶-۲۸.
3. Billings, Govern DM, Stokes LC. Medical Surgical Nursing: Common Problem of

ایدز نداشتند در گروه سنی بالای ۴۵ سال و بیشترین درصد (۲۶/۷٪) آنهایی که آگاهی خوب داشتند به طور مساوی در گروههای سنی ۲۴-۱۵ سال و ۴۴-۳۵ سال بودند. آزمون آماری کای دو ارتباط معنی داری را با  $P < 0.0001$  بین دو متغیر آگاهی و سن نشان داد. از کل زنان و مردانیکه آگاهی خوبی از راههای انتقال ایدز داشتند، بیشترین درصد (۶۹/۴٪) آنان را نیز تشکیل می‌دادند و نیز بیشترین درصد (۳۶/۳٪) واحدهای مورد پژوهش از آگاهی ضعیفی برخوردار بودند.

همچنین از کل زنان و مردانی که آگاهی خوبی از پیشگیری از هپاتیت (ب) داشتند بیشترین درصد (۵۷/۴٪) آنان را زنان تشکیل می‌دادند و بیشترین درصد (۶۳/۳٪) آگاهی در سطح عدم آگاهی و ضعیف بود. آزمون آماری کای دو (۰/۰۰۰۱)  $P < 0.0001$  ارتباط معنی داری بین میزان آگاهی از پیشگیری از هپاتیت (ب) و سواد نشان داد. آزمون آماری کای دو (۰/۰۰۰۱)  $P < 0.0001$  ارتباط معنی داری بین میزان آگاهی از پیشگیری از هپاتیت (ب) نداشتند و بیشتر کارمندان آگاهی خوبی داشتند. بیشترین درصد (۳۳/۴٪) واحدهایی که بیشتر آگاهی از پیشگیری از هپاتیت (ب) نداشتند در گروه سنی ۲۴-۱۵ و نیز بیشترین درصد (۳۴٪) آنهایی که آگاهی خوب داشتند در همین گروه سنی ۲۴-۱۵ سال قرار داشتند.

### بحث و نتیجه گیری

در مجموع یافته‌های پژوهش نشان میدهد که از کل جامعه مورد مطالعه ۷٪ دارای آگاهی خوب نسبت به راههای پیشگیری از ایدز بودند و ۳۴/۴٪ آگاهی ضعیف داشتند نشان میدهد که سطح آگاهی در مورد راههای پیشگیری از ایدز بسیار پایین است.

همچنین در خصوص راههای انتقال بیماری ایدز نیز از مجموع ۱۰/۶٪ کسانی که دارای آگاهی خوب بودند ۶۹/۴٪ آنان را زنان تشکیل میدادند که در این مورد نیز در مقایسه با کسانی که آگاهی ضعیف داشتند ۳۶/۳٪ و یا کسانی که اصلاً آگاهی نداشتند ۳۷/۳٪ نشان دهنده سطح پایین آگاهی جامعه در خصوص بیماری ایدز می‌باشد. مطالعه‌ای که در سال ۱۹۹۲ به منظور بررسی آگاهی معلمان مدارس هندوستان بر روی ۱۸۲ معلم که بطور تصادفی از ۱۵ مدرسه ناحیه لاک نوشمال هندوستان انتخاب شده بودند صورت گرفت نشان داد که ۷۹/۷٪ معلمان کلمه ایدز را شنیده بودند و عده‌ای (۱۲٪) معتقد بودند ایدز توسط پشه

- Adult Children Across the Life Span. Newyork: Mosby, 1992.
4. Razak IA, etal. Awarness and Attivdes to ward H.B Among Malaysia Dentisstis. Clin Prev Dent 1991: 13(4): 44.
5. Srivastava VK, Nirupan S, etal. AIDS Awareness Among School teacher in Raral of India. Public Health 1992: 16(3): 50-55.

## Knowledge of People Over 15 years Old about Prophylaxis and transferring of AIDS and hepatitis B in Sanandaj

Memar N.

### ABSTRACT

This is a descriptive-analytic survey to evaluation the knowledge of women and men over 15 years old about prophylaxis and transferring of AIDS and hepatitis B in sanandaj in 1998.

The purpose of this study was to determine knowledge of people over 15 years old about prophylaxis of AIDS and hepatitis B based on their age, job, and education.

In this study 852 men and Women over 15 yr. were selected by cluster-randomized sampling, the method of data collection was questionnaire with 23 questions.

Most of cases was women, married, graduated from high school, housewife and 15-24 years old. The most of them belived that the best way for prophylaxis is training the people. The most of them don't know the way of hepatitis B transfer and prophylaxis.

Based on results there was significant relationship ( $P < 0.0001$ ) between knowledge about transfer and prophylaxis of AIDS and education, job and age also there was significant relationship ( $P < 0.0001$ ) between knowledge about transfer and prophylaxis of hepatitis B and education, job and age.

It appears that partitioners individuals' knowledge about prophylaxis and transferring of AIDS and hepatitis B was low, therefore the health workers needs special attention to the training the of people.

**Keywords:** Acquired Immunodeficiency Syndrome (Aids)/ Hepatitis B